

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. V. Responsio de pulsis, ante iudicium restituendis: Quomodò decretum Euaristi, illi seculo & veritati conueniret secundùm aequitatem naturalem, & ecclesiae catholicae decentiam, & secundùm ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

nolunt esse in ea optimum statum monarchiæ, quam docuit Moysen Dei sermo, Philosophos ratio, pecudes ipsa natura. Quanto ergo simpliciores & meliores eis sunt, vt in alios istorum similes B. Cyprianus scripsit, brutæ pecudes & muta animalia, & cruenti licet ac furenti inter gladios atq; inter arma, prædones? Præpositus illic agnoscitur, & timetur, quem non sententia diuina constituit, sed in quem factio perditæ & nocens caterua consentit. Hæc ille ad Puppianum. Hactenus responsum sit ad ea, quæ ex Synodo Carthagin. in decretum de appellationibus, quod in epistolis Pontificum Apostolicorum frequens est, & in Primatum Pontificis à Magdeb. obiecta sunt. quæ, quantum satis visum est, refellimus, & nostra confirmauimus. Non enim fuit nobis, ppositum, omnia hæc de potestate Pontificis, immò neq; multa scribere, nè quis plura hæc requirat. Scripserunt multi multos de ea re libros, ac nos etiam iam pridem libros tres non magnos, quos ex verbo Dei, quod isti semper iactant & inclamant, contexui: & alia quædam in libro tertio de Dogmaticis characteribus verbi Dei, præter illa, quæ libro etiam superiori Magdeburgensibus eodem pertinentia responsa sunt. Respondeamus deinceps ad alia crimina.

Responso de pulsus, ante iudicium restituendis: Quomodo decretum Euaristi illi seculo et veritati conueniret secundum æquitatem naturalem, et ecclesiæ catholicæ doctrinam, et secundum legem præcorum Imperatorum, quam ecclesia à principio approbavit et recepit: et quid de legibus seculi iustis ab ecclesia recipiendis Sixtus Pont. scripserit. Item de epistola canonica Cyrilli ad Dominum Archiepiscopum de restituendo ipso. Cap. 5.

Objiciunt prætereà de episcopo pulso, ante iudicium restituendo in epistola 2. Euaristi, quod hoc etiam non congruat tempori, neq; veritati. Credo visum esse Magdeburgensibus non congruere tempori Euaristi, sexti post beatum Petrum Pontificis, hoc decretum, quod multis post eum temporibus factum sit ab alijs Pontificibus idem decretum à Caio, Fabiano, Ioâne, Eusebio, Pelagio, Stephano, & alijs, nè omnes enumerem: quos quidem non necesse fuit de Euaristo meminisse. Consueuerunt enim non solum Pontifices, sed etiã Synodi decreta facere, de quibus rebus iam antè facta essent: quod nihil aliud est, quàm illa ipsa decreta renouare ac confirmare, neq; tamen de illis prioribus mentionem facere. sic licet notare aliquos canones in Nicena Synodo, Antiochena, Laodicensi, Ancyrana, Chalcedonen. Carthaginens. vt cæteras taceam, de ijs rebus editos, de quibus extant Apostolorum canones, qui tamen in illis ipsis Synodis non citantur. Tempori ergo Euaristi non congruere decretum hoc De episcopis pulsus, ante iudicium restituendis, nunquam Magdeburgenses dixissent, nisi familiare eis esset ad pauca respicientibus, facile pronunciare, vt in quosdam
alios

alios similes Princeps Philosophorū dixit. Est enim in libro quarto dige-
storum, decretum Antonini De restitutione ante iudiciū, quod naturalis
æquitatis ratio docuit: Si quis spoliatus, ante iudiciū nō restitutus, indicta
causā damnatus esse videatur, quo nihil potest esse iniquius. Marcellus igi-
tur iurisconsultus, Diuus, inquit, Antoninus Marcio Auito prætori de suc-
currendo. ei, qui absens rem amiserat, in hanc sententiā rescripsit: Est nihil
facile mutandum est ex solennibus, tamen ubi æquitas euidentis poscit, sub-
ueniendum est. Itaq; si citatus non respondit, & ob hoc more solito pronū-
ciatum est, confestim autem pro tribunali te sedētem adiit, existimari po-
test, non sua culpa, sed parū exaudita voce præconis, defuisse. Subiungit
autem Marcellus iurisconsultus: nec intrā has solummodō species cōstitet
huius generis auxilium: etenim & deceptis sine culpa sua, maximē si fraus
ab aduersario interuenerit, succurri oportebit, quanuis etiam de dolo ma-
lo actio competere soleat: & boni prætoris sit, potiūs restituere litē, vt ra-
tio & æquitas postulabit, quā actionem famosam cōstituere, ad quam
tunc demū descendendum est, cū remedio locus esse non potest. Igitur
si hæc humana lex De pulso, ante iudiciū restituendo, ex ratione æquita-
tis naturalis profecta est, & tam iusta & antiqua est, vt eam in rescriptis An-
tonini Imperatoris, & in notationibus Marcelli iurisconsulti legamus, quis
diceret, non congruisse temporibus Euaristi, id est, temporibus Domitiani
& Neruæ Traiani? quis, inquam, præter quā Magdeburgenses, odio eccle-
siæ nostræ & sanctorum Pontificum cæcos ac fures? quod si concedant
tandē, vt coguntur, congruisse temporibus præcorum Imperatorū hanc
legem, ex æquitate naturali profectam, & cōtra multas iniurias & fraudes
ac violentias, quæ fieri poterant, patronam, cur non concedant, vt sanctiss.
Pont. Euaristus hoc ius æquitatis, legibus seculi iam olim sancitum, ad vti-
litatem ecclesiæ & innocentia defensionem, per epistolam suam approba-
uerit & sanxerit? præsertim cū isti ipsi Magdeburgen. licet parū in memo-
res sint, in prima Cen. c. 7. in iudicio de canonibus apost. sic scripserint: Ve-
rū hoc seculo apostoli & alij, legibus politicis magistratū vti sunt, illud
scientes, euangelium non abolere politica iusta & honesta. Hæc isti. Vnde
Calixtus primus temporibus Antonini Caracallæ in epist. 2. Nos verò, in-
quit, sequentes patres nostros & eorum vestigijs inhærentes, infamia eos
notamus, & infames esse censemus, qui infamiæ maculis sunt adpersi: nec
accusationes, inquit, eorum, quos leges seculi reijciūt, suscipere debemus.
Deindē subiungit: Quis enim dubitat leges humanas, rationi & honestati
non repugnantes, esse amplectendas? præsertim ubi vel publicæ consulunt
utilitati, vel ecclesiasticæ dignitatē defendunt, ac pro admini-
culo tuentur, &c. Præterea beatus Cyrillus Patriarcha Alexandrinus, cui-
us autoritas quanta sit, Ephesina Synodus testis est, quā sit iniquum, eij-
cere episcopum ex ecclesia, indicta causa: ac rursū, quā æquum sit, resti-
tuere eum priūs, deindē in iudicio sisti & audiri, & quā sit hoc cano-
nicū

Qq 2 nicū

Magd. similes
illis philoso-
phis, qui ad
paucā respi-
entes, facile
enunciant.

Decretum De
restitutione
ante iudiciū,
vnde natum,
& quā vetus
eius sanctio.

Quod omninō
necesse sit cō-
fiteri, congruis-
se tēporis Eua-
risti decretum
de pulso ante
iudiciū res-
tituendo.

*Quid Cyril-
lus Alex. scri-
pserit de resti-
tuendo pulsis
ante iudiciū.*

nicum & ecclesiasticū, docuit in epist. quam ad Domnum Archiepiscopū de quodam episcopo pulso, ante iudicium restituēdo, scripsit: quę propter auctoritatem & vilitatē relata est à patribus ecclesię Orientalis inter canones, & appellata canonica, ergò postq̄ eum pluribus verbis arguit, Melius, inquit, æquiusq̄ erat eius causam audire. & paulò post, Cogitans ergò, inquit, quid canonibus sancitum sit, quid ecclesiã deceat, & quid clericos ipsos, qui sacrorum administratiōi præsumt, siste (quæso) lachrymas senis, qui, si voluerit cum accusatoribus litigare, litiget, vt est in more, te cognitore & iudice, tuisq̄ episcopis, nisi aliquos, ppter suspicionem rejiciat. & paulò post, Bona autem ei ablata, duplici, inquit, nomine & causa restituere oportet: tum quia nihil prorsus huiusmodi committendum erat: tum quia vbiquē terrarum cūctis episcopis, etiam sanctissimis, acerbissimum esse solet, rationem ab ipsis de sumptibus factis reposcere. Hastenū Cyrilus. Quòd si pulsum restituere ante iudiciū, quod à Domno Archiepiscopo Cyrillus Patriarcha postulat, hoc ecclesiã & eos, qui ecclesijs præsumt, decere dicit, præterquàm quòd canonibus quoq̄ sancitū est, cur igitur dicunt Magdeburgenses, nō congruisse hoc decretum temporis Euaristi, neq̄ veritati? An non congruebat Euaristo, vt sciret, quid ecclesiã & eos, qui ecclesijs præsumt, deceret? & quid lex naturę insita præscriberet? Deniquē esse hoc decretum ab Euaristo Apostolico Pōtifice profectum, testatus est Isidorus ante annos propè nongentos in prologo suę collectionis epistoliarum Pontificalium ac canonum, quę extat, & cuius meminit Igmarius Archiepiscopus Rhemenfis ante annos septingentos. Postquàm ergò citauit Isidorus epistolam magni Leonis ad Synodum Chalcedonensem de restituendis pulsis ante iudicium, subiūgit idem Isidorus: Eadem & antiqui, & apostolici, qui fuerunt ante Synodum Nicenam, sanxerūt. & rursus: Eadem, inquit, sanxit Synodus, quę habita est in Larissa sub Valeriano principe. Somniant ergò Magd. cūm dicūt, circa tempora Caroli Magni fictam esse hanc epistolam propter hoc decretum, quasi illis temporibus nō congrueret. Deindē si tēporibus Nicenę Synodi congruebat, vt hoc ipsum sanciret, vt intelligi potest ex sententijs illis canonicis, ex actis Nicenę Synodi collectis, quas Iulius Pontif. epistolę suę ad Orientales inseruit. quòd Damafus quoquē in epistol. tertiã ad concilia Africę testatur, cūm ait: De eiectis verò, & suis rebūs spoliatis, nihil vobis veriùs significare queo, quàm sancti patres definiērunt, (Nicenos enim patres dicit) & nostri prædecessores apostolica auctoritate roborârunt: si, inquam, cōgruebat temporibus Niceni concilij, quòd ratio æquitatis naturalis docuit, non posse inermes, vt idem Damafus ibidē ait, cum armatis ritē pugnare, quomodò nō potuit idem cōgruere temporibus Euaristi? Eandem rationem æquitatis naturalis produxerūt tum alij Pont. tum Nicolaus primus, Damafum & Damafi verba imitatus, cūm scribens de quibusdam pulsis, ante iudicium restituendis, ad Episcopos & Archiepiscopos, qui in Sueffonica vrbe con-

*Isidorus de an-
tiquitate de-
creti de resti-
tuendis pulsis
ante iudiciū.*

*Decretum de
restituendis
pulsis ante iu-
diciū in Nice-
cōci. ex Iulio,
& Damaso,
confirmante
Nicolao I.
cuius episto-
lae non negat
Magdeb.*

uene-

uenerant, Prioribus, inquit, redditi gradibus & ordinibus, & quodammodo suis omnibus reuestiti, aduersus impetentem integras vires habeant. deinde subiungit: Non enim inermis cum armato conflictum inire potest: bene autem habet, quod epistolas Nicolai, qui in 9. seculum incidit, non negant Magdeburg. id quod à 6. seculo post natalem Domini facere cœperunt in aliorum Pontificum epistolis, quarum testimonijs, cum eis videtur, libenter abutuntur. ex quo fit, vt simul Damasi & patrum Synodi Nicenæ testimonium de pulsis, ante iudicium restituendis, in epistola Nicolai nescientes confiteantur.

*Defensio decreti Euaristi de sacris vasis non tangendis, nisi à sacra-
tis, & quomodo congruat tempori. Item de aqua & sale benedicto, & de adspersione
do populo. Quid hæc significant & operentur, & de mysterio aquæ super ter-
ram effusæ in libro 1. Reg. tum de ijs, quæ Lutherani hodiè secundum Apo-
stolicas traditiones faciunt, quauis eas negent. Item quomodo benedictio
aquæ & salis, sit in scriptura Pauli fundata, & de interpretatione illius lo-
ci Pauli ad Timoth. de sanctificatione creaturæ per verbum & orationem,
ex proprietate verborum, secundum scripturas de prompta, & quomodo scri-
pturis & sibiipsis repugnare necesse sit eos, qui virtutem spiritualem in san-
ctificatione aquæ & salis negant. Item testimonia, & exempla virtutis aquæ
benedictæ, ex historia Eusebij & sancti Epiphani.* Cap. 6.

DEcretum quoque Euaristi de sacris vasis non tangendis, nisi à sacra-
tis, aiunt similiter, non congruere tempori, neque veritati: sed qua-
ratione non congrueret, nihil plus attulerunt hic, quàm in superio-
ribus, factis demonstratum esse putant, si ipsi dicant. Interrogemus ergo nos,
quare non congruit tempori, neque veritati? an tempori non congruit,
quia tempore Euaristi non erant vasa sacra? ecquis ita deliret, vt hoc aut
dicendum, aut credendum esse putet? dicant potius, non fuisse tunc sacra
vlla: quæ si erant, simul consequens est, vt essent vasa ad sacra facienda:
quod si erant eiusmodi vasa, an non congruit veritati, vt sacra vasa essent?
vel dicant potius, nihil distare inter sacra & profana: vt non magis opus
sit sacris vasis ad sacra in templis facienda, quàm ad conuiuia in lustris
agitanda: non magis ad ecclesiæ ministerium, quàm ad culinæ vsum. O cœ-
cas mentes, & blasphemias linguas. An putant isti Babylonium sine Deo in
hoc mundo, vt Apostolus ait, plus honoris vasis templi, cuius sanctuari-
um (iuxta prophetiam Danielis) dissipaturus erat populus cum duce ven-
turo, & finis eius vastitas, & in templo abominatio desolationis, & vsque
ad consummationem & finem perseveratura desolatio, plus, inquam, ho-
noris debuisse, quàm Euaristus sanctissimus Pont. deberi intelligeret vasis
domus Dei: cuius gloriam nouissimæ, iuxta prophetiam Aggei, maior quàm
primæ? an putatis Magdeb. quod qui non pepercit Balthasari, neque sup-
plicium

*Absurdū com-
mentū Magd.
nō congruere
tempori Eua-
risti, prohibe-
re laicis sacra
vasa tangere.*

*Ephes. 2.
Danie. 9.*

*Magdeb. plus
honoris putat
debuisse vasis
sacris regē Ba-
bylonis idolo*